

Estonia uue sõnalavastuse “Juudit” vaim on tolmavalt klassikaline

TEATER

A. H. Tammsaare draama “Juudit” on Estonias esitatud vana ja kaugel piibliloona.

Andres Laasik
andres.laasik@epl.ee

Katse tuua sõnalavastus tagasi Estonia teatri suurele lavale on reedese “Juuditi” esietendusega tehtud. Katse on esindusteatri vääriline selles mõttes, et lavastus on vaimult väga klassikaline. Nii et tolm lendab...

Kuidas nimetada “Juuditit” viisakalt? Kindlasti ei ole see päris surnud teater. Garmen Tabori nimiosatäitmine ja Tõnu Tepandi Olovernes on huvitavad rollid, millest on põhjust rääkida. Tabor üllatab. Tõestab, et ta anne ongi Juuditi vääriiline.

Temas peaaegu ongi naiselik auahnuus, mis veab ta vaenlase leeri suure väepealiku ette. Ja suur pettumus, kui ta omi kavatsuste vastaselt raiub mõoga-

ga otsast Olovernese pea ja päästab seeläbi oma rahva. Lugu on olemas. Aga selles pole rõhuasetusi ja detaile, mis paneksid loo kuidagi tänases päevas kõlama. Juuditi-lugu on Estonias esitatud vana ja kaugel piibliloona, kuigi olukord tundub kuidagi tuttav.

Israael on piiramisrõngas ja kohe-kohe algab ülekaaluka vaenlase pealetung. Samal ajal on Petuulias naine, kes pole kuidagi leidnud õnne, mida ta nii januselt taga ajab... Selles mõttes on Tammsaare Hebbeli samanimelist näitemängu “üle kirjutades” tabanud midagi olulist, mis räägib inimesest nii laialt ja sügavalt, et hõlmab ka Lähis-Ida praegusi poliitilisi probleeme.

Sisu peaks tulema näitlejalt

Tõnu Tepandi Olovernes kõlab tänapäevaselt ja argiselt. Tema ei ole kõmisev kangelane, vaid vaimukas naljamees, kes kojanarri puudumisel mängib ka tema rolli. Tepandi moodsas tülpimuses võib ära tunda Hamletit või “Tõe ja õiguse” neljanda osa Indrekut.

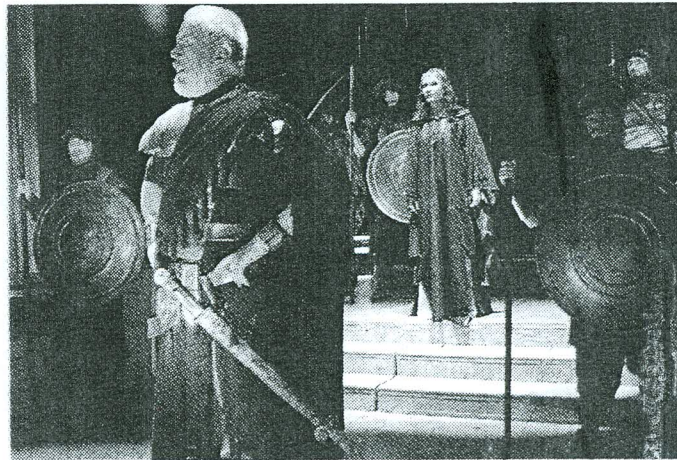

FOTO: HARRI ROSPU

Tõnu Tepandi Olovernes näeb läbi Juuditi (Garmen Tabor) apluse.

Meest, kes näeb naiselikku aplust läbi. Garmen Tabori ja Tõnu Tepandi puhul saab rääkida “Juuditi” tegemise kunstipüüdlustest – tuua sinna lavale taas sõnalavastuse staarid, kes oleksid mingilgi määral võrreldavad Estonia alustajatega. Aga edasi? Lavastusse valitud vabakutselised ja praktilisest teatritööst eemal olnud inimesed ei esiinda eesti näitlejaväe esimest otsa...

Krista Tooli lavakujunduses on põhjalikkust. Kostüümid on detailide poolest täpsed ja ruumilahendustes on ajaloolise töepäraga detailid saanud sisulise kaalu. Aga kõigele sellele peaks andma sisu ja tähenduse näitleja. Nii tulebki väline kujundirida kuidagi ooperlik. Finaali valu kasvatatakse suuremaks Helena Tulve muusika. Nii hakkab näitemäng kumisma. ●

“Eesti Päevaleht”, 25.12.06